

Asia: VN/12884/2021

Etäkokoukset ja etäosallistuminen osakeyhtiöissä, asunto-osakeyhtiöissä ja osuuskunnissa

1. Osakeyhtiö - Sitova etäosallistumisilmoitus

(OYLE 5:7.3 §) Osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen vain 16 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla (=täysimääräiset oikeudet kokouspaikalla ja etänä osallistuvilla), jos hän on ilmoittanut osallistuvansa näin ja kutsussa on mainittu yhtiölle ilmoitettavan osallistumistavan sitovuudesta.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

2. Osakeyhtiö - Hybridikokouksen määritelmä (täydet oikeudet kokouspaikalla ja etänä osallistuvilla osakkailla) ja toteutus hallituksen päätöksellä

(OYLE 5:16.2 §) Hallitus voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun yhtiökokoukseen (=perinteinen kokouspaikalla pidettävä kokous) saa osallistua myös siten, että osakkeenomistaja voi käyttää oikeuksiaan täysimääräisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Muistiossa ehdotettu OYL 5:16.2 pitää sisällään säännöksen niin kutsuttuun hybridiyhtiökokoukseen osallistumisesta. Tällä tarkoitetaan fyysisesti järjestettävää kokousta, johon osakkeenomistajat voisivat osallistua etänä ja käyttää etänä täysimääräisesti osakkeenomistajaoikeuksiaan. Ehdotetun OYL 5:16.2:n sisältöä on pidettävä tervetulleena, mutta sen tekee käytännössä tyhjäksi ehdotetussa OYL 5:16.4:ssä lausuttu.

Ehdotetun OYL 5:16:n 4. momentti pitää sisällään säännökset yhtiökokoukseen osallistumisesta ennakkoäänestämällä, mutta myös säännökset rajoitetuilla osakkeenomistajaoikeuksilla järjestettävästä hybridikokouksesta. 4. momentin nojalla hallitus voi järjestää yhtiökokouksen hybridikokouksena siten, että etäosallistujien osakkeenomistajaoikeuksien käyttöä voidaan rajoittaa varsin vapaasti. Säännöksen 2. ja 4. momentti ovat osin päällekkäisiä ja ristiriitaisia. Lisäksi ehdotettu sääntelyratkaisu, jossa etäosallistuminen ja ennakko-osallistuminen niputetaan yhteen, on omiaan aiheuttamaan epäselvyyttä ja poikkeaa selvästi yleisestä käsityksestä siitä, mitä kokouksiin etäosallistuminen tarkoittaa.

Yhteenvedona todettakoon, että reaaliaikaisesti etänä osallistuvan osakkeenomistajan käytössä tulisi olla aina täysimääräisesti yhtiökokoukseen osallistujan oikeudet. Sääntelyn tulee tältä osin olla teknologianeutraalia, joten muistion perusteluissa esitetystä poiketen emme näe tarvetta sitoa puheoikeuden käyttöä audioformaattiin, jos tarjolla mahdollisuus tekstimuotoiseen keskusteluun, jolla ei rajoiteta osakkeenomistajien oikeuksia.

3. Osakeyhtiö - Sallitaan 100% etäkokous (ilman kokouspaikkaa) yhtiöjärjestyksen määräyksen perusteella

(OYLE 5:16.3 §) Yhtiökokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös ilman kokouspaikkaa siten, että osakkeenomistajat käyttävät täysimääräisesti (5) luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous on järjestettävä tai voidaan järjestää näin.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

4. Osakeyhtiö - Perinteistä, hybridi- ja etäkokousohallistumista täydentävät osallistumiskeinot (mm. ennakkoäänestys, ennakkokysymykset ja kirjalliset kysymykset kokouksen aikana)

(OYLE 5:16.4 §) Hallitus voi päättää, että yhtiökokoukseen saa osallistua 1-3 momentissa säädetyn (=perinteinen, hybridi- tai etäkokous) lisäksi postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen yhtiökokousta tai kokouksen aikana, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Tähän momenttiin perustuvaa osallistumisvaihtoehtoa käyttävien osakkeenomistajien oikeuksien käyttämistä voidaan rajoittaa, mutta vaihtoehdon käyttäjistä kokoukseen osallistuvina pidetään vain niitä, jotka voivat käyttää ainakin äänioikeuttaan ennen kokousta tai kokouksen aikana. Mahdollisesti ennakkoäänestyksen kohteena oleva päätösehdotus on otettava muuttamattomana päätöksenteon kohteeksi yhtiökokouksessa.

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Kts. vastaukset kysymyksiin 2. ja 5.

5. Osakeyhtiö - Osallistumisoikeuden ja äänestyksen oikeellisuuden selvittäminen kaikissa etäosallistumisen muodoissa

(OYEL 5:16.5 §) Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden järjestämiselle on, että osallistumisoikeus ja äänenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

6. Osakeyhtiö - Kokouskutsun sisältöä koskevat vaatimukset etäosallistumisen eri muodoissa

(OYLE 5:16.6 §) Kokouskutsussa on mainittava osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvistä osakkeenomistajan puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä.

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Myös ehdotetun 6 momentin sisältö on omiaan aiheuttamaan tulkintaongelmia etäosallistumisen sisällön määrittämisen osalta.

Ehdotettu OYL 5:16 on näin ollen vaikeasti ymmärrettävä ja mahdollistaa myös osakkeenomistajien oikeuksien käytön tarpeettoman rajoittamisen, sekä epäselvän yhtiökokouskäytännön kehittymisen. Siten työryhmämuistiossa ehdotetut muutokset eivät ole tältä osin kestäviä pitkällä aikavälillä osakkeenomistajien keskeisten oikeuksien toteutumisen kannalta.

Edellä mainittu problematiikka korostuu entisestään pörssiyhtiöiden osalta, sillä ehdotettu OYL 5:16:n mukainen sääntelyratkaisu on ongelmallinen myös pääomamarkkinoiden tehokkaan toiminnan kannalta. Pääomamarkkinoiden toiminnan kehittymisen kannalta on olennaista päätyä sääntelyratkaisuihin, jotka yhtäältä aiheuttavat mahdollisimman vähän esimerkiksi selonottokustannuksista johtuvia transaktiokustannuksia osakkeenomistajille ja toisaalta palvelevat osakkeenomistajien tarpeita. Tällaiset transaktiokustannukset lisääntyvät yhtiökokouskäytännön digitalisaation edetessä, jos lainsäädäntö mahdollistaa etäosallistuvien osakkeenomistajien oikeuksien laajamittaisen rajoittamisen, eikä reaaliaikaisen etäosallistumisen sisältöä ole selkäesti määritely. Tämän myötä yhtiökokouskäytäntö on omiaan kehittymään etäosallistumisoikeuksien osalta hajanaisiksi. On ensiarvoisen tärkeää, että yhtiökokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalla on selvää, mitä oikeuksia hänellä on kussakin tilanteessa käytettävissään yhtiökokoukseen osallistuttaessa

Tämän johdosta on selkeästi määriteltävä niin täysimääräisen etäkokouksen (ehdotettu OYL 5:16.3) kuin myös niin kutsutun hybridikokouksen (ehdotettu OYL 5:16.2) etäosallistujan osallistumisen sisältö, sekä erotettava lakiteknisesti etäosallistuminen ennakko-osallistumista, jotka ovat perustavanlaatuisesti erilaisia tapoja osallistua yhtiökokoukseen. Työryhmän muistiossa ehdotettua OYL 5:16:n sisältöä tulisi muuttaa jatkovalmistelussa jäljempänä esitetyin tavoin siten, että yhtiökokoukseen reaaliaikaisesti etänä osallistuvaksi katsottavalla osakkeenomistajalla olisi aina käytössä täysimääräiset osakkeenomistajaoikeudet. Tämä vastaisi myös työryhmän muistiossa todettuja osakkeenomistajien tarpeita ja preferenssejä reaaliaikaisen etäosallistumisen sisällöstä.

Tällöin OYL 5:16:ssa tehtäisiin selvä ero etäosallistumisen ja ennakko-osallistumisen välille tavalla, joka vastaisi yleistä käsitystä kokousosallistumisen ja ennakko-osallistumisen sisällöistä ja eroista. Yleisessä kielenkäytössä kokouksiin osallistuminen etänä tarkoittaa reaaliaikaista osallistumista, joka vastaa sisällöllisesti fyysiseen kokoukseen osallistumista. Ennakko-osallistuminen mielletään taas suppeammaksi etukäteisesti tapahtuvaksi osallistumiseksi kokouksen päätöksentekoon.

Muutosten myötä etäosallistujan käytössä olisi aina täydet osakkeenomistajaoikeudet, kun taas ennakko-osallistujalle voitaisiin tarjota pelkkää äänestysmahdollisuutta. Osakkeenomistajat voisivat aina luottaa voivansa käyttää täysimääräisesti osakkeenomistajaoikeuksiaan, kuten puheoikeuttansa, jos yhtiö tarjoaa mahdollisuutta (reaaliaikaiseen) etäosallistumiseen. Lisäksi etäosallistumisen sisältö olisi laissa asetettu tasolle, joka palvelee osakkeenomistajien tarpeita ja helpottaa osakkeenomistajien oikeuksien käyttöä. Nämä muutosehdotukset eivät myöskään rajoittaisi yhtiöiden toimintamalleja tai lisäisi niiden hallinnollista taakkaa.

7. Pörssi- ja FN-yhtiöille ei lisävaatimuksia, täysimääräiset oikeudet sisältävän etäosallistumismahdollisuuden tarjoamisvelvollisuuden asettaminen tavallisella enemmistö päätöksellä tehtävällä yhtiöjärjestyksen muutoksella riittää.

-

Vastustan

Perustelut:

Kysymyksen 9. vaihtoehto on kannatettavin.

8. Pörssi- ja FN-yhtiölle velvollisuus tarjota ennakoäänestysmahdollisuus päätettäessä tällaisen etäosallistumismahdollisuuden sisältävästä yhtiöjärjestyksen muutoksesta:

”16 a §

Pörssi-yhtiön osakkeenomistajien etäosallistumisoikeus

Jos pörssi-yhtiön yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen muuttamista siten, että

osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen 16 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla, ja ehdotuksen tekevillä osakkeenomistajilla on vähintään sadasosa yhtiön kaikista osakkeista, yhtiön on annettava osakkeenomistajille mahdollisuus ennakkoon äänestää ehdotuksesta.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös yhtiötä, jonka osakkeet ovat yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.”

Perustelut:

Kysymyksen 9. vaihtoehto on kannatettavin.

9. Pörssiyhtiössä 8. kohdan lisävaatimuksen lisäksi määrävähemmistön oikeus vaatia täysimääräiset osallistumisoikeudet sisältävää etäosallistumisvaihtoehtoa:

”16 a §

Pörssiyhtiön osakkeenomistajien etäosallistumisoikeus

Jos pörssiyhtiön yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen muuttamista siten, että osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen 16 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla, ja ehdotuksen tekevillä osakkeenomistajilla on vähintään sadasosa yhtiön kaikista osakkeista, yhtiön on annettava osakkeenomistajille mahdollisuus ennakkoon äänestää ehdotuksesta.

Pörssiyhtiön on tarjottava mahdollisuus osallistua yhtiökokoukseen 16 §:n 2 sallitulla tavalla, jos sitä vaativat yhtiökokouksessa osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kokouksessa edustetuista osakkeista. Tällainen osallistumismahdollisuus on tarjottava yhtiökokouksessa tehdyn vaatimuksen esittämistä ensiksi seuraavasta varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien.^[1]

Edellä 1 (ja 2) momentissa säädetty koskee myös yhtiötä, jonka osakkeet ovat yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.”[1] Lisäksi esillä on ollut velvollisuuden soveltamisen rajoittaminen kolmeen vuoteen.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

Osakeyhtiölaki rakentuu pitkälti joustavuuden ja tahdonvaltaisuuden varaan. Kunkin säännöksen osalta on kuitenkin arvioitava sitä, mihin yhtiön sidosryhmään joustavuus tulee kohdistaa. Yhtiökokouksessa on kyse osakeyhtiön ylimmästä päättävästä elimestä ja siis osakkeenomistajien päätöksenteosta. Tällöin on luonnollista, että joustavuus kohdistetaan nimenomaan osakkeenomistajille, eikä yhtiön johdolle.

10. Osakeyhtiö - Yhtiökokouksen koolle kutsuminen – hallintoneuvoston oikeus päättää kokoukseen osallistumistavoista

(OYLE 5:17.1 §) Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu yhtiökokouksen koolle. Yhtiökokouksen koolle kutsumiseen oikeutettu hallintoneuvosto päättää myös 16 §:n mukaisista kokoukseen osallistumistavoista, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

11. Osakeyhtiö - Yhtiökokouksen keskeytys teknisen häiriön vuoksi

(OYLE 5:24.3 §) Jos 16 §:n 2 - 4 momentissa tarkoitettu (= 2-4 kysymysten mukaiset etäosallistumisvaihtoehdot) tietoliikenneyhteys tai muu yhtiön kokouksen järjestämiseen käyttämä tekninen apuväline toimii niin puutteellisesti, että sitä käyttäen kokoukseen on vaikea osallistua, yhtiökokouksen puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta kahden arkipäivän kuluessa kokouskutsun mukaisesta kokouksen aloitushetkestä. Edellytyksenä on, että keskeytys ja mahdollinen jatkamisen ajankohta ja osallistumiseen mahdollisesti tarvittava uusi tekninen toteutus saatetaan hyvissä ajoin ennen kokouksen jatkamista niiden osakkeenomistajien tietoon, joilla oli oikeus osallistua kokoukseen keskeytyshetkellä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

12. Osakeyhtiö - Kirjallisiin kysymyksiin vastaaminen yhtiökokouksen jälkeen

(OYLE 5:25a.1 §) Jos osakkeenomistaja käyttää kyselyoikeuttaan 16 §:n 4 momentin perusteella muuten kuin suullisesti yhtiökokouksen aikana (=kirjallinen kysymys ennen kokousta tai kokouksen aikana), hallitus voi vastata kysymykseen kokouksen jälkeen 25 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla (=2 viikon kuluessa kokouksesta), jollei kokouskutsussa tai yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Yhtiökokous voi kuitenkin päättää, että kysymykseen on vastattava 25 §:n mukaisesti (=lähtökohtaisesti kokouksen aikana ennen päätöksentekoa).

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Kts. kyselyn lopussa olevaan yleiskysymyksen vastaus.

13. Osakeyhtiö - Kirjallisten kysymysten ja muiden kirjallisten puheenvuorojen moderointi ennen niiden saattamista kokousyleisön tietoon

(OYLE 5:25a.2 §) Jos osakkeenomistaja käyttää puheoikeuttaan 16 §:n 4 momentin perusteella muuten kuin suullisesti yhtiökokouksen aikana, yhtiökokouksessa voidaan 6 ja 25 §:n estämättä yhdistellä ja muokata tällaisia kysymyksiä ja muita puheenvuoroja ennen kuin ne ja vastaus saatetaan yhtiökokoukseen osallistuvien nähtäväksi tai kuultavaksi. Edellytyksenä on, että menettely on tarpeen yhtiökokouksen keston rajoittamiseksi kohtuullisella tavalla, menettely helpottaa kokouksen seuraamista,

on omiaan turvaamaan kokouksen asianmukaisen kulun ja että se ei olennaisesti muuta puheenvuorojen sisältöä. Menettelyn periaatteista on päätettävä kokouksen alussa. Alkuperäiset muuten kuin kokouksen aikana suullisesti pidetyt puheenvuorot on säilytettävä vähintään vuosi yhtiökokouksesta.

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Kts. kyselyn lopussa olevaan yleiskysymyksen vastaus.

Muistiossa on hybridikokouksen (ehdotettu OYL 5:16.2) ja etäkokouksen (ehdotettu OYL 5:16.3) osalta edellytetty yksityiskohtaisissa perusteluissa sitä, että etäosallistujan tulee näissä kokousmuodoissa käyttää puheoikeuttansa mikrofونin välityksellä. Jatkoselvityksessä tulee pörssi-yhtiöiden osalta kiinnittää huomiota siihen, onko tämä muutosehdotus perusteltu vain sellaisen kokouksen osalta, johon kaikki osakkeenomistajat osallistuvat etäyhteyden välitykselle. Hybridikokousten osalta sen sijaan tulisi harkita, voisiko etäosallistuja käyttää puheoikeuttansa myös tekstimuotoisesti reaaliaikaisen chat-toiminnon välityksellä. Tällöin myös ehdotettua kirjallisten puheenvuorojen moderointia koskevaa OYL 5:25a:ta tulisi muuttaa siten, että OYL 5:16.2:n mukaisissa etäkokouksissa OYL 5:25a:ta voidaan soveltaa vain, jos etäosallistujalla on ollut mahdollisuus esittää puheenvuoronsa etänä suullisesti. Pörssisäätiön näkemyksen mukaan osakeyhtiölain tulee etäosallistumisen osalta olla teknologianeutraali, eikä etenään niin kutsutuissa hybridikokouksissa ole tarpeen lainsäädännöllä rajata puheoikeuden käyttöä yhteen teknologiseen ratkaisuun.

14. Osakeyhtiö - Hybridikokousten järjestämistä edellyttävä yhtiöjärjestyksen muutos tavallisella enemmistöpäätöksellä

(OYLE 5:27.4 §) Yhtiöjärjestyksen muutokseen riittää kuitenkin enemmistöpäätös, jos muutoksen perusteella osakkeenomistajalle on tarjottava 16 §:n 2 momentissa tarkoitettu mahdollisuus oikeuksiensa käyttämiseen yhtiökokouksessa (=mahdollisuus etäosallistua täysimääräisin oikeuksin perinteiseen kokoukseen).

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

15. Asunto-osakeyhtiö - Sitova etäosallistumisilmoitus

(AOYLE 6:7.3 §) Osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen vain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla (=täysimääräiset oikeudet kokouspaikalla ja etänä osallistuvilla), jos hän on ilmoittanut osallistuvansa näin ja kutsussa on mainittu yhtiölle ilmoitettavan osallistumistavan sitovuudesta.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

16. Asunto-osakeyhtiö - Hybridikokouksen määritelmä (täydet oikeudet kokouspaikalla ja etänä osallistuvilla osakkailla) ja toteutus hallituksen päätöksellä

(AYLE 6:17.2 §) Hallitus voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun yhtiökokoukseen (=perinteinen kokouspaikalla pidettävä kokous) saa osallistua myös siten, että osakkeenomistaja voi käyttää oikeuksiaan täysimääräisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

17. Asunto-osakeyhtiö - Sallitaan 100% etäkokous (ilman kokouspaikkaa) yhtiöjärjestyksen määräyksen perusteella

(AOYLE 6:17.3 §) Yhtiökokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös ilman kokouspaikkaa siten, että osakkeenomistajat käyttävät täysimääräisesti (5) luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous on järjestettävä tai voidaan järjestää näin.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

18. Asunto-osakeyhtiö - Osallistumisoikeuden ja äänestyksen oikeellisuuden selvittäminen kaikissa etäosallistumisen muodoissa

(AOYLE 6:17.4 §) Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden järjestämiselle on, että osallistumisoikeus ja äänenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

19. Asunto-osakeyhtiö - Kokouskutsun sisältöä koskevat vaatimukset etäosallistumisen eri muodoissa

(AOYLE 6:17.5 §) Kokouskutsussa on mainittava osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvistä osakkeenomistajan puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä.

(AOYLE 6:17.6 §) Hallitus voi päättää, että yhtiökokouksessa päätettävästä asiasta voi myös ennakkoäänestää. Edellytyksenä ennakkoäänestyksen toteuttamiselle on, että osallistumisoikeus ja äänen laskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa yhtiökokouksessa (=perinteinen yhtiökokous) noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokouskutsussa on mainittava ennakkoäänestysmahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä ja teknisestä toteutuksesta.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

20. Asunto-osakeyhtiö - Vähemmistöosakkeenomistajien oikeus etäosallistumiseen perinteisessä yhtiökokouksessa

(AOYLE 6:17a.1 §) Yhtiön on tarjottava osakkeenomistajille mahdollisuus osallistua yhtiökokoukseen 17 §:n 2 tarkoitetulla tavalla, jos yhtiössä on vähintään 30 osakehuoneistoa ja 27 §:n 4 momentissa tarkoitettua yhtiöjärjestyksen muutosta kannattaa yhtiökokouksessa vähintään kolme osakkeenomistajaa. Tällainen osallistumismahdollisuus on tarjottava vaatimuksen esittämistä ensiksi seuraavasta varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

21. Asunto-osakeyhtiö - Vähemmistöosakkeenomistajien oikeus kokouspaikalla osallistumiseen etäkokouksiin siirtyneessä yhtiössä

(AOYLE 6:17a.2 §) Jos yhtiöjärjestyksessä on 17 §:n 3 momentissa tarkoitettu määräys (=100% etäyhtiökokous), yhtiön on vähintään kolmen osakkeenomistajan vaatimuksesta tarjottava mahdollisuus osallistua yhtiökokoukseen 1 momentissa tarkoitetulla kokouspaikalla. Vaatimus on tehtävä viimeistään kaksi viikkoa ennen kokouskutsun toimittamista. Tällainen osallistumismahdollisuus on tarjottava vaatimuksen esittämistä ensiksi seuraavasta varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

22. Asunto-osakeyhtiö - Yhtiökokouksen keskeytys teknisen häiriön vuoksi

(AOYLE 6.24.3 §) Jos 17 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettu tietoliikenneyhteys tai muu yhtiön kokouksen järjestämiseen käyttämä tekninen apuväline (= 16 ja 17 kysymysten mukaiset etäosallistumisvaihtoehdot) toimii niin puutteellisesti, että sitä käyttäen kokoukseen on vaikea osallistua, yhtiökokouksen puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta kahden arkipäivän kuluessa kokouskutsun mukaisesta kokouksen aloitushetkestä. Edellytyksenä on, että keskeytys ja mahdollinen jatkamisen ajankohta ja osallistumiseen mahdollisesti tarvittava uusi tekninen toteutus saatetaan hyvissä

ajoin ennen kokouksen jatkamista niiden osakkeenomistajien tietoon, joilla oli oikeus osallistua kokoukseen keskeytyshetkellä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

23. Asunto-osakeyhtiö - Hybridikokousten järjestämistä edellyttävä yhtiöjärjestyksen muutos tavallisella enemmistö päätöksellä

(AOYLE 6:27.4 §) Yhtiöjärjestyksen muutokseen riittää kuitenkin enemmistö päätös, jos muutoksen perusteella osakkeenomistajalle on tarjottava 17 §:n 2 momentissa tarkoitettu mahdollisuus oikeuksiensa käyttämiseen yhtiökokouksessa.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

24. Osuuskunta - Sitova etäosallistumisilmoitus

(OKLE 5:7.4 §) Jäsenellä on oikeus osallistua osuuskunnan kokoukseen vain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla (=hybridikokous), jos hän on ilmoittanut osallistuvansa näin ja kutsussa on mainittu osuuskunnalle ilmoitettavan osallistumistavan sitovuudesta. Sama koskee osuuden ja osakkeen omistajaa, jolla on oikeus osallistua osuuskunnan kokoukseen.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

25. Osuuskunta – hybridikokouksen määritelmä (täydet oikeudet kokouspaikalla ja etänä osallistuvilla jäsenille) ja toteutus hallituksen päätöksellä

(OKLE 5:17.2 §) Hallitus voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun osuuskunnan kokoukseen (=perinteinen kokouspaikalla pidettävä kokous) saa osallistua myös siten, että jäsen voi käyttää oikeuksiaan täysimääräisesti tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei säännöissä määrätä toisin.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

26. Osuuskunta - Sallitaan 100% etäkokous (ilman kokouspaikkaa) sääntöjen määräyksen perusteella

(OKLE 5:17.3 §) Osuuskunnan kokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös ilman kokouspaikkaa siten, että jäsenet käyttävät (5) luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätösvaltaansa ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että sääntöjen mukaan osuuskunnan kokous on järjestettävä tai voidaan järjestää näin.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

27. Osuuskunta - Perinteistä, hybridi- ja etäkokousohallitumista täydentävät osallistumiskeinot (mm. ennakoäänestys, ennakkokysymykset ja kirjalliset kysymykset kokouksen aikana)

(OKLE 5:17.4 §) Hallitus voi päättää, että osuuskunnan kokoukseen saa osallistua 1 – 3 momentissa säädetyn (=perinteinen, hybridi- tai etäkokous) lisäksi postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen osuuskunnan kokousta tai kokouksen aikana, jollei säännöissä määrätä toisin. Tähän momenttiin perustuvaa osallistumisvaihtoehtoa käyttävien jäsenten oikeuksien käyttämistä voidaan rajoittaa, mutta vaihtoehtoon käyttäjistä kokoukseen osallistuvina pidetään vain niitä, jotka voivat käyttää ainakin äänioikeuttaan ennen kokousta tai kokouksen aikana. Mahdollisesti ennakoäänestyksen kohteena oleva päätösehdotus on otettava muuttamattomana päätöksenteon kohteeksi osuuskunnan kokouksessa.

-

Perustelut:

Kts. osakeyhtiötä koskevat kommentit.

28. Osuuskunta - Osallistumisoikeuden ja äänestyksen oikeellisuuden selvittäminen kaikissa etäosallistumisen muodoissa ja kokouskutsuvaatimukset

(OKLE 5:17.5 §) Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden järjestämiselle on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitetussa osuuskunnan kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokouskutsussa on mainittava osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvistä jäsenen puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä.

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Kts. osakeyhtiötä koskevat kommentit.

29. Osuuskunta - Osuuden ja osakkeen omistajan oikeus osallistua osuuskunnan kokoukseen (muu kuin jäsen)

(OKLE 5:17.6 §) Säännöissä voidaan määrätä, että osuuden tai osakkeen omistaja saa osallistua kokoukseen vain 2 - 4 momentissa tarkoitetulla tavalla (=hybridikokous, etäkokous tai muu rajoitettu etäosallistumiskeino). Tällaisesta osallistumisoikeudesta on ilmoitettava osuuden tai osakkeen omistajalle samalla tavalla kuin kokouskutsu on toimitettava ja osallistumisoikeuden on oltava käytettävissä ainakin vuorokauden ajan.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

30. Osuuskunta – Osuuskunnan kokouksen koolle kutsuminen – hallintoneuvoston oikeus päättää kokoukseen osallistumistavoista

(OKLE 5:18.1 §) Hallitus kutsuu osuuskunnan kokouksen koolle. Säännöissä voidaan kuitenkin määrätä, että hallintoneuvosto kutsuu kokouksen koolle. *Osuuskunnan kokouksen koolle kutsumiseen oikeutettu hallintoneuvosto päättää myös 17 §:n mukaisista kokoukseen osallistumistavoista, jollei säännöissä toisin määrätä.*

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

31. Osuuskunta - Osuuskunnan kokouksen keskeytys teknisen häiriön vuoksi

(OKLE 5:26.3 §) Jos 17 §:n 2 - 4 momentissa tarkoitettu (= 25-27 kysymysten mukaiset etäosallistumisvaihtoehdot) tietoliikenneyhteys tai muu osuuskunnan kokouksen järjestämiseen käyttämä tekninen apuväline toimii niin puutteellisesti, että (sitä käyttäen) kokoukseen on vaikea osallistua, osuuskunnan kokouksen puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta kahden arkipäivän kuluessa kokouskutsun mukaisesta kokouksen aloitushetkestä. Edellytyksenä on, että keskeytys ja mahdollinen jatkamisen ajankohta ja osallistumiseen mahdollisesti tarvittava uusi tekninen toteutus saatetaan hyvissä ajoin ennen kokouksen jatkamista niiden jäsenten ja osuuden tai osakkeen omistajien tietoon, joilla oli oikeus osallistua kokoukseen keskeytyshetkellä.

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

32. Osuuskunta - Kirjallisiin kysymyksiin vastaaminen osuuskunnan kokouksen jälkeen

(OKLE 5:27a.1 §). Jos jäsen käyttää kyselyoikeuttaan 17 §:n 4 momentin perusteella muuten kuin suullisesti osuuskunnan kokouksen aikana (= kirjallinen kysymys ennen kokousta tai kokouksen aikana), hallitus voi vastata kysymykseen kokouksen jälkeen 27 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla (2 viikon kuluessa kokouksesta), jollei kokouskutsussa tai säännöissä toisin määrätä. Osuuskunnan kokous voi

kuitenkin päättää, että kysymykseen on vastattava 27 §:n mukaisesti (=lähtökohtaisesti kokouksen aikana ennen päätöksentekoa).

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Kts. osakeyhtiötä koskevat kommentit.

33. Osuuskunta - Kirjallisten kysymysten ja muiden kirjallisten puheenvuorojen moderointi ennen niiden saattamista kokousyleisön tietoon

(OKLE 5:27a.2 §) Jos jäsen käyttää puheoikeuttaan 17 §:n 4 momentin perusteella muuten kuin suullisesti osuuskunnan kokouksen aikana, osuuskunnan kokouksessa voidaan 7 ja 27 §:n estämättä yhdistellä ja muokata tällaisia kysymyksiä ja muita puheenvuoroja ennen kuin ne ja vastaus saatetaan osuuskunnan kokoukseen osallistuvien nähtäväksi tai kuultavaksi. Edellytyksenä on, että menettely on tarpeen osuuskunnan kokouksen keston rajoittamiseksi kohtuullisella tavalla, menettely helpottaa kokouksen seuraamista, on omiaan turvaamaan kokouksen asianmukaisen kulun ja että se ei olennaisesti muuta puheenvuorojen sisältöä. Menettelyn periaatteista on päätettävä kokouksen alussa. Alkuperäiset muuten kuin kokouksen aikana suullisesti pidetyt puheenvuorot on säilytettävä vähintään vuosi osuuskunnan kokouksesta.

Kannatan muutettuna

Perustelut:

Kts. osakeyhtiötä koskevat kommentit.

34. Osuuskunta - Hybridikokousten järjestämistä edellyttävä sääntöjen muutos tavallisella enemmistöpäätöksellä

(OKLE 5:29.4 §) Sääntöjen muutokseen riittää kuitenkin enemmistöpäätös, jos muutoksen perusteella jäsenelle on tarjottava 17 §:n 2 momentissa tarkoitettu mahdollisuus oikeuksiensa käyttämiseen osuuskunnan kokouksessa (=mahdollisuus etäosallistua täysimääräisin oikeuksin perinteiseen kokoukseen).

Kannatan sellaisenaan

Perustelut:

-

35. Muut kommentit

-

Ehdotettu OYL 5:16 pitää sisällään kokouspaikkaa ja osallistumistapaa koskevat säännökset. Säännöksen nojalla yhtiökokous voidaan järjestää 1. momentin mukaisena perinteisenä fyysisen osallistumiseen perustuvana kokouksena, 2. momentin mukaisena niin kutsuttuna hybridikokouksena, johon voi osallistua fyysisesti tai etänä täysimääräisillä osakkeenomistajan oikeuksilla ja 3. momentin mukaisena kokonaan etäkokouksena, jonka osallistujilla on käytössä

täysimääräiset osakkeenomistajan oikeudet. Lisäksi säännöksen 4 momentissa säädetään ennako-osallistumisesta, mutta myös 2 momenttiin nähden ristiriitaisesti rajoitetuilla osakkeenomistajaoikeuksilla järjestettävästä hybridikokouksesta.

Muistiossa ehdotettu OYL 5:16.2 pitää sisällään säännöksen niin kutsuttuun hybridiyhtiökokoukseen osallistumisesta. Tällä tarkoitetaan fyysisesti järjestettävää kokousta, johon osakkeenomistajat voisivat osallistua etänä ja käyttää etänä täysimääräisesti osakkeenomistajaoikeuksia. Ehdotetun OYL 5:16.2:n sisältöä on pidettävä tervetulleena, mutta sen tekee käytännössä tyhjäksi ehdotetussa OYL 5:16.4:ssä lausuttu.

Ehdotetun OYL 5:16:n 4. momentti pitää sisällään säännökset yhtiökokoukseen osallistumisesta ennakoäänestämällä, mutta myös säännökset rajoitetuilla osakkeenomistajaoikeuksilla järjestettävästä hybridikokouksesta. 4. momentin nojalla hallitus voi järjestää yhtiökokouksen hybridikokouksena siten, että etäosallistujien osakkeenomistajaoikeuksien käyttöä voidaan rajoittaa varsin vapaasti. Säännöksen 2. ja 4. momentti ovat osin päällekkäisiä ja ristiriitaisia. Lisäksi ehdotettu sääntelyratkaisu, jossa etäosallistuminen ja ennako-osallistuminen niputetaan yhteen, on omiaan aiheuttamaan epäselvyyttä ja poikkeaa selvästi yleisestä käsityksestä siitä, mitä kokouksiin etäosallistuminen tarkoittaa.

Myös ehdotetun 6 momentin sisältö on omiaan aiheuttamaan tulkintaongelmia etäosallistumisen sisällön määrittämisen osalta.

Ehdotettu OYL 5:16 on näin ollen vaikeasti ymmärrettävä ja mahdollistaa myös osakkeenomistajien oikeuksien käytön tarpeettoman rajoittamisen, sekä epäselvän yhtiökokouskäytännön kehittymisen. Siten työryhmämuistiossa ehdotetut muutokset eivät ole tältä osin kestäviä pitkällä aikavälillä osakkeenomistajien keskeisten oikeuksien toteutumisen kannalta.

Edellä mainittu problematiikka korostuu entisestään pörssiyhtiöiden osalta, sillä ehdotettu OYL 5:16:n mukainen sääntelyratkaisu on ongelmallinen myös pääomamarkkinoiden tehokkaan toiminnan kannalta. Pääomamarkkinoiden toiminnan kehittymisen kannalta on olennaista päätyä sääntelyratkaisuihin, jotka yhtäältä aiheuttavat mahdollisimman vähän esimerkiksi selonotokustannuksista johtuvia transaktiokustannuksia osakkeenomistajille ja toisaalta palvelevat osakkeenomistajien tarpeita. Tällaiset transaktiokustannukset lisääntyvät yhtiökokouskäytännön digitalisaation edetessä, jos lainsäädäntö mahdollistaa etäosallistuvien osakkeenomistajien oikeuksien laajamittaisen rajoittamisen, eikä reaaliaikaisen etäosallistumisen sisältöä ole selkäesti määritely. Tämän myötä yhtiökokouskäytäntö on omiaan kehittymään etäosallistumisoikeuksien osalta hajanaisiksi. On ensiarvoisen tärkeää, että yhtiökokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalla on selvää, mitä oikeuksia hänellä on kussakin tilanteessa käytettävissään yhtiökokoukseen osallistuttaessa.

Tämän johdosta on selkeästi määriteltävä niin täysimääräisen etäkokouksen (ehdotettu OYL 5:16.3) kuin myös niin kutsutun hybridikokouksen (ehdotettu OYL 5:16.2) etäosallistujan osallistumisen sisältö, sekä erotettava lakiteknisesti etäosallistuminen ennakko-osallistumista, jotka ovat perustavanlaatuisesti erilaisia tapoja osallistua yhtiökokoukseen. Työryhmän muistiossa ehdotettua OYL 5:16:n sisältöä tulisi muuttaa jatkovalmistelussa jäljempänä esitetyin tavoin siten, että yhtiökokoukseen reaaliaikaisesti etänä osallistuvaksi katsottavalla osakkeenomistajalla olisi aina käytössä täysimääräiset osakkeenomistajaoikeudet. Tämä vastaisi myös työryhmän muistiossa todettuja osakkeenomistajien tarpeita ja preferenssejä reaaliaikaisen etäosallistumisen sisällöstä.

Tällöin OYL 5:16:ssa tehtäisiin selvä ero etäosallistumisen ja ennakko-osallistumisen välille tavalla, joka vastaisi yleistä käsitystä kokousoosallistumisen ja ennakko-osallistumisen sisällöistä ja eroista. Yleisessä kielenkäytössä kokouksiin osallistuminen etänä tarkoittaa reaaliaikaista osallistumista, joka vastaa sisällöllisesti fyysiseen kokoukseen osallistumista. Ennakko-osallistuminen mielletään taas suppeammaksi etukäteisesti tapahtuvaksi osallistumiseksi kokouksen päätöksentekoon.

Muutosten myötä etäosallistujan käytössä olisi aina täydet osakkeenomistajaoikeudet, kun taas ennakko-osallistujalle voitaisiin tarjota pelkkää äänestysmahdollisuutta. Osakkeenomistajat voisivat aina luottaa voivansa käyttää täysimääräisesti osakkeenomistajaoikeuksiaan, kuten puheoikeuttansa, jos yhtiö tarjoaa mahdollisuutta (reaaliaikaiseen) etäosallistumiseen. Lisäksi etäosallistumisen sisältö olisi laissa asetettu tasolle, joka palvelee osakkeenomistajien tarpeita ja helpottaa osakkeenomistajien oikeuksien käyttöä. Nämä muutosehdotukset eivät myöskään rajoittaisi yhtiöiden toimintamalleja tai lisäisi niiden hallinnollista taakkaa.

Tämän lausunnon muutosehdotus täsmentäisi etäosallistumisen sisältöä tavalla, joka on kestävä pitkällä aikavälillä osakkeenomistajien keskeisten oikeuksien toteutumisen kannalta. Digitalisaatiokehityksen edetessä olisi selvää, että osallistumistavalla ei ole osakkeenomistajien oikeuksien sisältöön vaikutusta ja osakeyhtiölain yhtiökokouksia koskevat säännökset olisivat aidosti teknologianeutraaleita. Muutosehdotukset myös ehkäisivät hajanaisen markkinakäytännön kehittymistä ja ovat omiaan parantamaan osakkeenomistajien sijoittajansuojaa ja ehkäisemään niin kutsuttua digipesua, kun etäosallistumisen sisältö olisi selkeästi määritetty vastamaan fyysiseen kokoukseen osallistumisen sisältöä.

Tässä lausumassa lisäksi huomautetaan, että muistiossa on hybridikokouksen (ehdotettu OYL 5:16.2) ja etäkokouksen (ehdotettu OYL 5:16.3) osalta edellytetty yksityiskohtaisissa perusteluissa sitä, että etäosallistujan tulee näissä kokousmuodoissa käyttää puheoikeuttansa mikrofonin välityksellä. Jatkoselvityksessä tulee pörssi-yhtiöiden osalta kiinnittää huomiota siihen, onko tämä muutosehdotus perusteltu vain sellaisen kokouksen osalta, johon kaikki osakkeenomistajat osallistuvat etäyhteyden välitykselle. Hybridikokousten osalta sen sijaan tulisi harkita, voisiko etäosallistuja käyttää puheoikeuttansa myös tekstimuotoisesti reaaliaikaisen chat-toiminnon välityksellä. Tällöin myös ehdotettua kirjallisten puheenvuorojen moderointia koskevaa OYL 5:25a:ta tulisi muuttaa siten, että OYL 5:16.2:n mukaisissa etäkokouksissa OYL 5:25a:ta voidaan soveltaa vain, jos etäosallistujalla on ollut mahdollisuus esittää puheenvuoronsa etänä suullisesti. Pörssisäätöön näkemyksen mukaan osakeyhtiölain tulee etäosallistumisen osalta olla teknologianeutraali, eikä

etenkään niin kutsutuissa hybridikokouksissa ole tarpeen lainsäädännöllä rajata puheoikeuden käyttöä yhteen teknologiseen ratkaisuun.

Collin Jesse
Pörssisäätiö